

A „KELET” előfizetési díja:
Videkre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 16 frt.
Félre 8 „
Negyedre 4 „
Egy óra helyben 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:
Főttér 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

1854—1878.

I.
(I. V.) A „Nineteenth Century”, egyike a kitünőbb angol idoszaki szemléknek, legutóbbi (márciusi) füzetében Garnet Wolseley tábornok tollából egy összehasonlító tanulmányt közöl Angliáról, mint katonai hatalomról az 1854-ki és 1878-ki állapotokat viszonyítván egymáshoz.

A tanulmány sommája az, hogy 1854-ben Oroszországgal háborúba bocsátkozott Anglia oly körülmények között, midőn minden tekintetben készületlen vala nagyobb hadjáratra; tisztjei tanulatlanok, katonái gyakorlatlanok, felszerelése a legszükségesebb dolgokban is megdöbbentőleg hiányosok valának; azon kalamitásokban, melyeket az 1854—5-ki télen Sebastopol alatt az angol hadsereg kiállott, súlyos leczkét kapott Anglia; de ezen leczke tanulságos vala és végre hasznára vált az elbizakodott Britanniának; az angol nemzet fölébredett, közérdeklődés keletkezett a hadsereg iránt, államférfiak, ministerek komolyan kezdék tanulmányozni a modern hadszervezet igényeit, a közvélemény erős nyomása reformokat létesített, melyeknek eredménye az, hogy — mint szerző mondja — az angol historia egyetlen korszakában sem vala Anglia katonailag oly erős, mint ma.

Ha összehasonlítom — így szól az angol író — Anglia mostani katonai erejét az 1854-ivel, ép úgy bámulom azon katonai gyengeséget és gyámoltalanságot, melylyel akkor az oroszok elleni hadjáratához kezdünk, miként most azoknak tudatlanságát és tájékozatlanságát, a kik mai napság is erőnk hiányáról és háborúra való képtelenségünkről csevegnek.

Válságos napokban, minők a mostaniak, megnyugtatólag hangzik az ily önértékes nyilatkozat, annyiál inkább, mert nem valamely felületes dilettáns, hanem komoly szakíró írta tollából származott az.

Nem azért idéztük a fennebbieket, hogy a nálunk is létező béke-pártiakat harcias kedvre derítsük. Őszintén bevalljuk, hogy magunk is jobbnak tartjuk a rossz békét, mint a jó háborút. Nem szándékozunk tehát a háboru mellett igaztani. De tisztába akarunk jöni a helyzettel. Válságos időkben a kellő tájékozottság megbecsülhetlen.

Mi békét óhajtunk. De tisztában vagyunk ama régi igazsággal, hogy a ki békéjét biztosítani akarja: legyen készen a háborúra. És nekünk (értsd — az osztrák-magyar monár-

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Az ödenweileri kastély.

Elbeszélés.
Írta:
Sánd. Gyögy.
IX.
L'uom di Sasso.
(Folytatás.)

Most Donna Anna azonnal hozzám sietett, megfogta kezemet, segített megszabadulnom álarcomtól, a függönyhöz vezetett, s mondia, hogy óvatosan nézzek körül a teremben.

A terem földszintje, melyben más butornem volt, mint vagy tizenkét támlásszék, egy asztal megrakva papírsomagokkal, s egy zongora felvonások közben a színészek pihenő helyéül szolgált.

Ott láttam az öreg Boccaferri karszékből, a mint egy legyezővel ugyancsak hajtotta magára a szövet, mint oly ember, kire valami nagyon izgatóság hatott.

Celio papírokat rendezett az asztalon; Beatrice a Zerlina jelmezében, melyben szép volt mint egy angyal, kézen fogva tartott egy még egészen sima arcú grónygórú fiút, ki úgy látszott Mazetto-t fogja személyesíteni.

Egy ötödik személy fekete bálí dominoba burkolva, melynek egyik szőle a csipőn felakasztva, csipkével szégyeltzett fekete selyem harisnyát látott, báltal volt felém fordulva.

A harmadik állítólagos Balma kisasszony

chiának) annyiál inkább készen kell lennünk most a küzdelemre, mert ha nem: az a béke, melyet Oroszország szándékozik nyújtani, úgy látszik, nem rossz, hanem elviselhetlen béke lenne.

Az orosz kabinet sohasem állott régi vágyainak teljesüléséhez közelebb, mint ma. Legalább ő — így hiszi. Győzött. A győzelem után való böles mérséklet nem tartozik az orosz diplomácia erényeihez. Követelése nem csak a török portát helyezik feltételül orosz befolyás alá, hanem sértik Európa legvitalisabb érdekeit, fenyegetik a világkereskedés szabadságát és felforgatják a létező hatalmi viszonyok politikai súlyegyenét. Ha e követelések Európa egyekdülveg kielégíteni engedi: biztosítni fogja magának — nem a békét (ez drága áron is jó lenne), hanem kiapadhatlan forrását az egyenlenségeknek és szülő okát a most elodásozott, de mindenesetre bekövetkezendő — világ-háborúnak.

Hogy (ha nem is halt volna meg még születése előtt) a kongresszus módját találhatta volna a minden oldalú érdekek méltányos kiegyenlítésének s az európai béke állandó biztosításának: ezt bizonyára senki sem hiszi. 1855. augusztus 11. Nesselrode akkori orosz külügyminiszter Gortschakoff akkori bécsi orosz követhez intézett sürgönyében azzal indokolta az európai hatalmak követeléseinek elutasítását, — mert mondá a sürgöny — „e követelések ama hamis föltevésből látszanak származni, mintha Oroszország valamely hosszabb háboru által kimerített elgyengült állapotban lenne; holott a dolog nem így áll.” Es most mit tesz Oroszország? Olyan követelésekkel áll elő, mintha nemcsak Törökországot, de egész Európát leverte volna a nélkül, hogy pénzben és vérben valami fogatkozást szenvedett volna. Holott talán erről is elmondhatjuk Nesselrodeval, hogy „a dolog nem így áll.”

Oroszország követeléseit és Európa érdekeit — legalább e pillanatban — kiegyenlíthetetleneknek mutatkoznak. Ezért nem remélünk és nem reménylünk semmiféle kongresszustól vagy konferenciától békés megoldást.

Ily körülmények között tanulságosnak tartjuk egy kis történelmi visszapillantást csinálni azon nemzetközi viszonyokra és eseményekre, melyek az 1856-iki párisi békét megelőzték. Ha tudjuk, hogy mily előzmények után jött létre az Oroszország által sérelmesnek deklarált ama párisi békeokmány, melynek széttepedő foszlányait akarja most az orosz diplomácia Miklós császár sirjára engedni, — mint Oktavio öltöve, ki a kertben zavarba hozott volt kiléte fölül; de hát vajon ez volt Czeccilia? Ez alak magasabbnak tetszett nálánál, s a fesztelen tartás, a fiatal embert oly hűn személyesítő módon épen nem emlékeztettek signora Boccaferrire, kit a szinpadon soha sem láttam férfi ruhában.

Már éppen meg akartam kérdeni azon egyén nevét Stellától, midőn ez újját ajkaira téve, intett, hogy figyeljek.
„Ördög és pokol! szól az öreg Boccaferri, midőn Celio bókot mondott neki természetesen jártéka fölött, még kisebb izgalom mellett is jól lehetett volna játszani! Megvoltam félig halva a fölelemtől és ezt tökéletes komolyan mondom, mert a tegnapi előadások nem láttam volt a szobrot, és ámbár az egész páncél öltözet minden darabját sajátkezűleg csináltam s festettem meg, nem is képzeltem, hogy oly hatást idézhessen elő, ha valaki felveszi magára. Salvator nagyon tökéletes állásban tudta magát tartani, s igen szavát, oly jó hangnyomattal ejtette ki, hogy meg sem ismertem hangját; s a mellett ez öltözetben egy óriás hatását tett reám. Holis van az a fiú, hogy dicsérjem meg szépen?”

Boccaferri hirtelen megfordult s látta a fiatal embert, kihez szavait intézte, háta mögött arca pihosításával foglalkozni, hogy Mazettot illelően adja elő:

— „Ej! mi az? kiállt fel Boccaferri. Neked volt időd ruhát is változtatni?
— „Hogyan kedves öregem, válaszolt a fiatal ember. Te azt hiszed, hogy én voltam a szobor? Hát nem emlékszel már, hogy azon perczben, midőn te is menekülni akartál (még pedig nem kevéssé megrémülve, mondhatom) a színpadok között ismét térdre rogytál s halkan azt mon-

gesztelő áldozatképpen letenni: alaposabban alkothatunk itéletet a jelen helyzetről s biztosabban mérlegelhetjük a legközelebbi jövő esélyeit.

Visszapillantásunk szolgáljon aztán egyszerűsminde némi kiegészítéssel az angol folyóirattól idézett összehasonlító tanulmányunk.

Üssük fel tehát Dr. Ghillany: „Diplomatisches Handbuch. Sammlung der wichtigsten europäischen Friedensschlüsse, Congressacten und sonstigen Staatsurkunden” című munkája 3-ik kötetének ide vonatkozó részét és csináljunk belőle egy kis kivonatot. Megérdemli a fáradságot!

— A kiegyezés kérdésének súlypontja — írja a „B. Corr.” — most a két regnicoláris bizottság tanácskozásaiiban fekszik. Ha a két bizottság meg tud egyezni és bizonyos megállapodást létesít — föltételezve a két törvényhozás nagyon valószínű hozzájárulását — a kiegyezés nem fog tovább nagy nehézségeket okozni. A vámtarifában főnforgó differenciák kiegyenlíthetők, miután az osztrák miniszterium tagjainak nagy többsége nem tartja a gyalpárúkra eddig megszavazott tételeket megváltoztathatlannak, és így létesíthető lesz egy transactio. E bizottságok április hó első felében fognak összeülni.

A múlt héten Bécsben tartott közös miniszteri értekezleten megállapították a két kormány kívánalmait a keleti tartományokkal létesítendő gazdasági viszonyok tárgyában. Nevezetesen a vámtarifa és kereskedelmi szerződések kérdése a dunahajózási és vasut-csatlakozási ügy iránt történtek megállapodások. A dunai hajózás teljes helyreállítását, és a szerb vasuti összeköttetés gyors létesítését a kormány erősen sürgetni fogja.

— Az oláh miniszterelnök Bretianu ur szombat este Bécsbe érkezett, s úgy látszik, nem hideg fogadtatásra talált. Mint a „Fremdenblatt” véli, Románia kifogásait a san-stefanoi béke ellen sokban alaposnak ítéli külügyi kormányunk, a többiek közt nevezetesen azt, mely Romániának további két évre való kisajátítását határozza. Mint-hogy ez a pont Bulgária occupációjával függ össze, érthető, hogy monarchiánk miért helyezi erre a legfőbb súlyt. Bessarabia kérdésében monarchiánk még nem nyilatkozott, Anglia, Francia- és Olaszország osztozni látszik a román felfogásban.

A keleti kérdés.

A Montagsrevue írja, hogy Ignatieff tábornok megtudhatta Andrássytól, hogy Austria-Magyarország a san-stefanoi békét, mint saját és Európa érdekeibe ütközőt, nem fogadja el. Gróf Andrássy Ignatieff előtt határozottan közölte az

tal nekem: „Ez a kö alak valóban megijesztett?”

— „Ezt mondtam volna neked? válaszolt Boccaferri elámulva, nem emlékszem rá. De megvagyok elégedve gyermekek, kísérletünk sikerül; a kedélyizgalom kezd erőt venni rajtunk, belőlük magunkat szereplünkbe. Nálam már kezdetét is vette; s ha ti is oda jutok, akkor valamennyien nagy művészekké lesztek! . . .

— „De vén bolond, szólott nevetve Celio, ha Salvator nem személyesítette a szobrot, akkor ki volt hát? azt nem is kérde?”

— „Az igaz, valóban, ki volt? Ki az ördög volt az a szobor?”

S merov tekintettel, zavartan nézve körül, egészen megijedve állt fel helyéből Boccaferri.

— A jó ember nagyon fogékony minden külbehátas iránt, szólott Stella, felém fordulva; nem volna jó tovább folytatni a tréfát. Nevezze meg magát, mielőtt meglátná őnt.

X.
Octavio.

— Boccaferri mester! kiálltattam csendesen félrehúzára a függőnyt, megismeri a kőlovag hangját?

— Ej ezer ördög! persze, hogy megismerem, felelt az öreg; csak azt nem tudom, hogy kié az mégis voltaképen. Ördög és pokol, vagy kísértettel van dolgunk, vagy valaki bétolalkodott közénk; mit jelentsen ez gyermekek?

— Ez azt jelenti kedves atyám, felelt Octavio visszafordulva, s bemutatva végre előttem Czeccilia neves vonásait, hogy egy jó színészszel s s egy jó baráttal többen vagyunk itt.

E szónál felém közeledett s kezét nyújtá nekem.

osztrák érdekeket, Ignatieff nem lévén bármily egyezményre is rehatalmazva, — az osztrák nyilatkozatokat csak az referendum vehette.

Ignatieff tábornok bécsi küldetése s az angol-orosz viszály köti le a politikai világ figyelmét. A mi az előbbi illeti: annak tényleges eredményeiből ma még semmi sem ismertes. Sok hír sok mindent beszél ugyan az Ignatieff és Andrássy közt folyt tárgyalásokról, de e hírek jó részét kombinációknál egyének nem tarthatjuk.

A félhivatalos jellegű közlemények igen kedvezőtlennek mondják Ignatieff küldetésének eredményét, minek folytán a tábornok előbb is utaznék el, mint eredetileg tervezve volt, Bécsből, de nem egyenesen haza Pétervárra, hanem előbb betekint a német birodalmi kancellárhoz is s előterjeszti neki: mit ért el és mit nem ért el Andrássynál, s ezután megy csak referálni haza Austria-Magyarország igényeiről, hogy rövid napok mulva végválaszban térjen ismét vizsgálja a birodalmi székárvosba.

Andrássy gróf állítólag, európai megállapodást igényel Európa számára, Austria-Magyarország részére pedig a mi érdekkörünket érintő balkáni tartományok felett közvetlen befolyást, egyedül a portával létesítendő megegyezés alapján, s minden osztrák-magyar-orosz kollektív védnökséget határozottan perhorrescál.

A mi az angol-orosz viszályt illeti, az előbb-utóbb kikerülhetlenül háborúra fog vezetni, legyen a külügyör Salisbury, vagy bárki más. Ezt kétségbe vonhatlanul igazolják a legutóbbi napok eseményei s még inkább a kormány számdoka: újabb, 22 millió fontos hadi hitelt kéri a parlamenttől. S rég megmondta Beaconsfield, miért fog fegyvert rántani s hogy fog harcolni Anglia, ha egyszer háborúra kerülni engedte a dolgot. „Anglia csak igaz ügyért fog háborút viselni, de ha egyszer kitört az, úgy Anglia addig fog harcolni, míg az igazságnak eleget tett.” S ez módjában áll a szigetszágnak.

Anglia fölhatalmazást kért, hir szerint, Athénben, hogy egy hadtestet görög földön táboroztathasson. Ez már előkészítése volna a háboru esetén minden esetre létesülő görög-angol szövetségnek, melyhez Románia is csatlakoznék, ha integritása megóvását a nagyhatalmak nem veszik figyelembe.

Minden tudósítás megegyezik abban, — írja az „Ellenör” — jól értesült bécsi levelezője, — hogy

Egyetlen ugrással tal voltam a zenekar helyiségen, megragadtam Czeccilia kezét s ismétellen forró csókot nyomtam rá, s azután megöleltem az öreg Boccaferri, ki karjait kitérte előm. Éltelben először türtem el ilyennél ölelést, melynek pusztá gondolata is ez előtt hété hónappal undorral töltött volna el. Igaz is, hogy most először láttam őt úgy, hogy nem részeg, s nem érzik rajta a régi pipa és uj bor szaga.

Celio is őszintébb szívéllyességgel ölelt meg, mint azt tőle vártam volna. Bukása feletti fájdalom, úgy látszott egészen eltűnt, s azzal együtt szavainak, arcokifejezésének keserűsége.

— Barátom, szólott, bemutatom neked mind azokat, kiket szeretek. Itt látod magad előtt a Floriani négy gyermekét, nővéreimet, Stellát és Beatricét és öcsémét Salvator, a család Benjaminiját, egy nagyon jó, vidám fiút, ki a jogtudományok gyakorlatában egészen meghalványodott és a fekete irnoki mesterséget két nap óta oda hagyta, hogy fogadott atyának Boccaferri iskolájában, művészsze fejlődjék.

Itt maradtunk még egész télen át, meg sem motzanunk innét, a tökéletesitjük magunkat egyrésze a neveltetésben, más része színi tehetségeiben. Mind ezt megmagyarázzuk neked majd később; most nem szabad megengednünk, hogy figyelmünket igen elfoglallják az ölelések és magyarázatok, mert elvesztenék a darab fonálát, és az pedig az élet főcélja a drámai művészet iránt, mi pedig itt mindenek fölött való, mutatna elhídegülésre.

„Csak még egyetlen kérdést, szólottam, titkon Czecciliára pillantva, miért hagytatok el oly hirtelen, ti kegyetlenek? Ha a legihetetlenebb, legreménytelenebb véletlen ide nem vezet, akkor titeket soha sem láttalak volna tán másként az életben, mint valamely szinpad deszkáin, meg-

Hirdetési díjak
Hatszor hasznosított grámond sor vagy annak tere 6 kr.
Bőlyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppell Alajos Stadt Stubenhastel Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasensteint et Volger (Wallischgasse 10.) Bud. Mosse Publicistische Bureau Budapest. Haasensteint et Vogler hirdetés közv. irodája. Weiss Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szerviztér 5. sz.

Nyitási alkkek
grámond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

az itteni kabinet nem könnyítette meg Ignatieff tábornok föladatát, és hogy a tábornok ur minden eredmény nélkül lesz kénytelen visszatérni Pétervárra. Oroszország diplomáciai és katonai helyzete most nagyon kedvezőtlen, és mindent meg kell kísértetnie, hogy kiegyezzzék Austria-Magyarországgal, de talán Angliával is. Pénzforrásai ki vannak merülve, serege nagy területen van szétszórva és sok veszteséget szenved a kiűtött járvány által. Ignatieff tábornoknak állítólag meg kellett kérélnie a bécsi cabinetet, és a mint ő mondotta, fehér lapot nyújtott át Andrássy grófnak, hogy „ez jegyezze föl Austria-Magyarország kívánásait. Oroszország a kéré föl, és ha Goreszkoff herceg egy hétél ezelőtt még azt mondhatta, hogy a san-stefanoi szerződésnek minden körülmények közt érintetlen kell maradnia, ez az érintetlenség ma már nem dogmája az orosz politikának. Oroszország mindenesetre ravasz, és a mint most lecsöndesíteni törekszik Austria-Magyarországot, azonképen az Angliával való kiegyezést is meg fogja kísérteteni. Már beszélnek is a császár sajátkezű leveteléről, melyet Victoria királynőhöz intézett, és a melyben a megegyezés új módját ajánlja; de azért ezek a fogások nem fognak sikerülni. Most világosan kitűnik, hogy Oroszországnak meg volt ugyan a tulnyomó hatalma Törökország leverésére, de most már nincs elég erkölcsi ereje a szabadabb lett területek szervezésére.

Az igazságügyi bizottság ülése.

A képviselőház igazságügyi bizottsága márczius 31-én d. e. 15 órakor tartott ülésében folytatta a bírói függetlenségről szóló tvjavaslat részletes tárgyalását.

Mindenekelőtt elhatározott, hogy a bíróságoknál állandóan alkalmazott szakértők és a bírósági végrehajtók nem helyeztetnek a közigazgatási fegyelmi eljárás alá, s a bírálk al egyenlő fegyelmi elbánásban fognak részesülni.

Hodossy azon indítványát, hogy ugyanez mondatok ki a telekkönyvezetekre nézve is, melőzte a bizottság.

A 6. §-nál, mely szerint a fegyelmi bíróság tagjai nem sorshuzás, hanem az elnök által jelölhetnek ki, — Teleszky helyesbölnek tartaná, hogy a fegyelmi bizottság tagjait az illető törvényszék gremiuma válassza. A bizottság Teleszky indítványa értelmében kimondta, hogy a fegyelmi bizottság tagjait titkos szavazással az illető törvényszék teljes ülésében választja meg.

A 7. §. azon rendelkezésénél, mely szerint fegyelmi eljárás megindítása iránti indítvány megtétele előtt a közbíró az illető bírót nyilatkoztat-

igértet volt Celio, hogy írsz nekem, és elfeledkeztél ígéreterdről.

— Az nem igaz, felelt ő élénken. E perczben egy levél tölem, kedves házigaadánk, a márkus meghívásával háához, keres téged Bécsben. Nem azt mondtad-e nekem, hogy csak majd tavasszal fogsz ismét átmenni az Alpokon? Rajtaad volna a sor most, nekünk felvilágosítást adni, hogy miokon látunk téged itt jelenleg, vagy is, hogy miként fedezhetted fel itt rejthelyünket, és miért kényszerítetted e kisasszonykákat oly illetlen tettekre, hogy neked szerelmes levélkét írjanak — az én tollba mondomos után az igaz — a végre, hogy bátorságot nyerj az ajtón belépni hozzánk, a helyett, hogy az ablakok alatt leskődj utánunk.

Ha a tegnap esti kaland nyomodra nem vezet, ha a hoba benyomult áruló lábnymokat nem követem ma reggel, és pedig éppen a Volubba szekeress lakáig, hol aztán eresze alatt megláttam egy neveddel ellátott bórőndöt, ha mindez nem történik mondom, úgy talán valami borzasztó meglepetést tartottál volna fenn számunkra nemde?

— Én Celio? Engem a világon a legegységűbb s legártatlanabb kíváncsiság vezérelt ide. Én arról mit sem tudtam, hogy ti itt vagytok. Fejem egészen telve volt, az éjszakai beszéskönyvkódás hírével, mely rólatok kering s az egész nyát izgalomba tartja, s egyszerűen ki akartam lesni a Balma márkus bolondságait. . . De igazságt! kiálltattam fel egyszerre, nevétesben törőki s aztán rögtön nyugtalan, zavart tekintetűt vettem magam körül, kinél is vagyunk itt tulajdonképpen? Mit csináltak ti ennél az öregmárkusnál, és hogy tud ő ily nagy lármá közt aludni?

(Folyt. köv.)

tételre felfüggeszthetjük, a 15 nap alatt főnöke utján nyilatkoznunk köteles, Bokros előadó azon indítványt teszi, hogy a köztársaság a fegyelmi eljárás megindítása iránti indítványt az elnöknek adja át, ki a vádlott bírói nyilatkozata felfüggesztését, a nyilatkozatát az indítvánnyal együtt a fegyelmi bírósághoz teszi át.

Percezel miniszter elfogadásra ajánlja a §. rendelkezést, kiemelve, hogy éppen a bírók érdekeinek felel meg az leginkább, mert módot ad nekik, hogy alaptalan vádakkal szemben magukat tisztázhassák, mielőtt a vád a fegyelmi bíróság elé kerülne.

Teleszky annyit megenged, hogy a köztársaság a bírói főnöke utján nyilatkozatra felfüggeszthetjük, de a bírói függetlenségre nézve sértő, hogy a bíró köteles legyen nyilatkoznunk, a ezt szöveg nem fogadhatja el.

Hodosy szerint a §. rendelkezése, mely a bíró kötelezi, hogy az ügyész előtt védje magát, oly sértő valami, a mit egyszerű magán személyekkel sem lenne szabad alkalmazni, szöveg azt semmi szín alatt nem fogadhatja el.

Percezel miniszter megjegyzi, hogy Teleszky indítványának elfogadása helyett inkább tartassék meg az eddigi eljárás, mert a fegyelmi bíróság most kötelezheti a bírói nyilatkozatra.

Hammerberg szerint a szerkezet aként volna módosítható, hogy a köztársaság felhívása folytán, az elnök felszólítására tartozik a bíró nyilatkoznunk.

Marsovszky nem minden esetre alkalmazná a nyilatkozás kötelezettségét, mert ez némi alárendeltséget foglalna magában az ügyészhez szemben.

Horváth Lajos nem tartja sérelmesnek, ha a bíró, a főügyész utján, az elnök által nem a fegyelmi bíróság által szolgáltattik fel előleges nyilatkozatra s azt elfogadja, de midőn a feljelentés nem a főügyésznél történt, nem adna ily jogot a köztársaságnak, minthogy ez esetben maga a bíróság intézkedhetik.

Teleszky ismétli, miként ahhoz nem járulhat, hogy a midőn nem magán feljelentés történt, de a főügyész a maga kezdeményezéséből akar fellépni, a bíró köteles legyen előtte nyilatkoznunk.

Bokros előadó hasonlított felszólalása után, a bizottság kimondja, hogy a köztársaság megkeresheti az elnököt az iránt, hogy az illető bírói nyilatkozatra szólítsa fel, s a bíró, ha nyilatkoznunk akar, nyilatkozatát 15 nap alatt adja be az elnöknek. Kimondott tovább, hogy a fegyelmi bizottság mind a köz, mind a magán vádlónak a fegyelmi eljárás elrendelése iránti indítványát, illetőleg feljelentését előleges meghallgatás nélkül is visszautasíthatja. A §. többi részei elfogadottak, annak rendelkezései az 1871. S. t. c. 38. §-ával egybefoglalandóknak határozatán.

A §. 8. mely a fegyelmi bíróság előtt a vádlott válasza után, mind a köztársaság, mind a vádlottnak egy viszonz válasza jogát ad, elfogadott.

Horváth L. egy új §-ban annak kimondását indítványozza, hogy a fegyelmi bíróság véghatározat előtt a bíróságot szabhat, ha a magán vádló nyilván hamis állításokkal s a tények világos elferdítésével emelte a vádat, s a bíróság a fegyelmi eljárás megszüntetését határozza el. A bizottság elvileg az indítvány elfogadását határozza el.

A §. 9. n. mely szerint a fellebbezési bíróság, ha az ügyet a periratokban teljesen tisztázottnak látja, jogosítva van a szóbeli tárgyalást s a felek és tanúk idézését mellőzve, pusztán a fellebbezést íratok alapján határozni. Horváth L. ellene nyilatkozik a §-nak. A bizottság úgy fogadja el a §-t, hogy a fellebbezési bíróság jogosítva van a tanúk megidézésének mellőzésével tartani meg a szóbeli végvárgyalást.

Bokros előadó a következő új §-t indítványozza: A „csőd miatt hivatalától felfüggesztett bíró fizetésének 1/2-át hozza, míg a csőd folytán ellene megindított büntető vizsgálat jogérvényes befejezéséig nyer, ennek megtörténtével hivatalából elbocsátatik, s ha vétke bukásban vétkeket költött, elvesztéi végellátási igényeit, ha ellenben a vétke bukás cselekvénye alól felmentetett, végellátási igényei épségben maradnak, s a melyben nyugdíja a felfüggesztés tartama alatt élvezett illetményénél többet terne, e többet részére helyezett bíró a gondnokság alá téve jogérvényes kimondása után szintén elbocsátatik, de végellátási igényei épségben maradnak“. A bizottság az indítványt elvben elfogadja, s ezzel az ülést véget ért.

BUKURESTI SZEMLE.

A románok befogadták a tót, akarmondani az orosz vendégül a saját házukba, a vendég azonban beállt gazdának. Számaltanszor fordult már elő, hogy oláh és orosz közegek összerördültek és az oláh közegek huzták a kurtát a legbülször. Azonban a Buzében történt jelenet legfényesebben igazolja azt, hogy a románok a muszka szövetséggel nagyon de nagyon megjárta. A dohány-egyedáru levén haszonbérbe adva, a haszonbérlet társulat örökös közegei érezte, hogy Buzében a püspöki rezidenciában, a hol most orosz kórház és depot van, tilos dohány is található nagy mértékben. Kezdődik a vizitálás, azaz, hogy a látogatók a

muszka ör durrán kutasitja. Most közbelép a törvényszék, az államügyész, de elutasítottak és fegyveres erőt requirálnak, hogy a püspöki lakba berontsanak. Nem oda Buzó! . . . Tíz oláh puszkával 200, azaz: kétszáz orosz puszkával rúkkol ki az udvarra. Vegyék el a dohányt, ha bírjátok. Ha még ezt felelték volna, megértették volna magyarázat nélkül is, látván a kétszáz szurony tizzel szemben, de az orosz tiszt így szólott hozzájuk: „Nem tudjátok-e, hogy a püspöki székhely orosz terület? Hogyan merészelitek megérteni az orosz területet?“ Az executio erre szép rendben eltartott a püspöki lak elől, magával vivén azt a tanulságot, hogy oda, mint orosz területre, román hatóságnak belépni nem szabad. Magában érthető, hogy a török dohány is ott maradt az orosz területen. Tudósító így vigasztalja a közönséget: „Midőn ilyen barátid vannak, nincs szükséged még más ellenségre is!“

Siralmas egy helyzet, melybe a vörösek Romániát juttatták. Azok, a kik 48—49 óta esküdtek ellenségei voltak a muszkanak, rámentek a lépésre s ma a kiábrándulás napjaiban tiltakoznak Európára színe előtt saját elkövetett bűneiket büntőnlől elosorolva. Bretano, Rosetti és Cogalniceano kiket 1856-ban Európa segített haza, a mult évben az orosz barátság karjaiba vetették magukat, ma, midőn a karok felszórítása agyonölésnek is megjárja, ismét Európára apellálnak. Annyi tapintatok még is volt, hogy nem vörösekot küldtek Londonba, Párisba, Berlinbe, Bécsbe és Budapestre. Sturza és Gyika János más iskola emberei s ha e missiót még is elfogadták, azt nekik a hazaszeretet sugalmazta. Komoly, higgadt román hazafiak, kiknél különvetek egész Romániában sem találhatók volna. Először annyi mondunk, hogy a Boerescu pártjának hívei. A fejpárt van hivatal Romániát ezen vesztélyből, melybe a vörösek sodorták, kimenteni. A vörös párt ezt igen jól tudja, és érezvén azt, hogy napjai meg vannak számlálva, ráront szokott rágalmos fegyverével a fejpártra, gyanúsítva azt, hogy az idegenekkel cimborál, Bessarabiát fát akarja adni az oroszoknak, csak hogy kormányra kerülhessen. E gyanúsítás, a mily rossz pártfegyver, ép oly hálátlan fogás, olyan párttal szemben, melyben és az vagyon hasonlítottanul több, mint a vörös táborban. Nem is késtek a fejpárt közlőnei e rágalmra érdeme szerint megfelelni. Azonban felelik, hogy szoroscent mosnak, midőn a Romanulul szóba is állnak. A helyzet a nélkül is elég világos. Ha az orosz Európára Bessarabiából vissza nem parancsolja: ott marad az a vörös és fejpárt minden tiltakozása dacára. A román pártlapok tehát okosabb dolgot is tehetnek, mint azt, hogy egymást ilyen súlyos időben gyanúsítsák, honarússal vádolják. Holvén mondja a fejpárt közlőnei: „Szűnjete meg ezen rozslók rágalmaktól, mert ősemri már a világ a tényeket és embereket.“

Nagyon zokon veszik itt, hogy Franciaország oly keveset gondol most Romániával. Kikapnak a párisi román levelezőközlő a republikánusok mindennap. Máséppen lenne minden, ugyanakkor, ha Napoleon ülne a trónon. Igazok lehet, de ők elfeledték, hogy a francziával szerzett párisi szerződést a Dimhovicza partján a román vörösek proklamálták semmissnek, s hogy ez olyan bűnös tett volt, a melyet a francziák sem egy könnyen felejtnek el.

A háború, ha egyéb hasznát nem is hozott, egy jó népsziművet termelt. Ventura román költő „Curcani“ pulykák című népsziművet írt, melyet a népsziműzban nagy hatással adtak elő. Nagyon sovány vigasz oly sok vár és pénzáladozat után, de a darabot jellemele mondják. Vesszt fejszének a nyelo. Az Atheneumban tartott nyilvános felolvasások végett értek. Ez évben sok hírtűnő felolvasás tartott a tanárok és mások által s nem egy hasznos intézmény van már itt, a mely a felolvasásokban találja bölcsőjét. Az idén Urechia és Mihaiescu timentették ki magukat és vityak ki általános elismerést. Csak ezektől a muszkáktól szabadulniuk már meg! . . . Igen de cándu va fi. P.

BELFÖLD.

(Volt Marosszék bizottságának szövetkezeti közgyűlése.)

Marosvásárhely, martius 31.

A volt Marosszék székhely nemes birtokosainak szövetkezeti közgyűlése, havasának jövedelme hová fordítását illetőleg folyó hó 30-án oly üdős és közérdekű határozatokat hozott, melyek általános figyelemre és elismerésre méltók.

Elhatározta, hogy évenként fizetendő ezer forinttal a kibirtokosok földhatali egyesületének 5000 forintot alapít tagja lesz, és ha e városban egy előleg-fiók egylet létre jöved: 10,000 frtot tevő tartaléktőkejét is abba helyezendik el.

Öt száz forint évi fizetéssel a volt marosszéki községek (127) részére gyümölcsészeti ismeretek terjesztésére vándor-tanári állomást rendszeresített, a kinek feladata lesz a községek falkolák ügyét is pangásból tevékeny és pezsgő életre serkenteni, vezetni.

200 forint névortéki urbéri papirus erejéig a székhely művelődési és közgazdasági egyesület alapító tagjai közé lép.

A helyi székely-árva-leányháznak (minthogy már 500 forintot adott) még öt éven át 100 forintot adományoz.

A havas közbelépés magán vállalkozók által felállított tervezett üvegyár részére szükségelt fa mennyiséget a lehető legolcsóbb árban kiszolgáltatni elhatározta, főként azon szempontból, hogy a népes vidék lakosai egy részének így munkához jutását elősegítse.

Reméljük, hogy a most elég áldozatkészséget tanúsító birtokosság a jövő évi közgyűlésen a házior fejlesztő egyletéről sem fog megfeledkezni.

Áthatva teljes érzetűl és telyességgel azon üdős mozgalomnak, mely főleg Kolozsvárról kiindulva az erdélyi házior megteremtését, fejlesztését tűzte ki feladatúl, magam is parányi porszemmel járulni ohajtván ezen legkiválóbb közérdekű egyesület céljai elértéséhez, 2 forintot ide mellékelek, mint hat évi pártoló tagsági díjam első részletét a folyó évre.

— L. —

A kolozsvári keresk. és iparkamara közgyűlése.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara márczius 30-án tartotta meg rendes közgyűlést. Tanácskozáinak következő fontosabb tárgyai voltak:

A Maroson való tutajozás tárgyában a vasuti és hajózási m. kir. főfelügyelőség a kamara véleményét kérte az iránt, hogy miután a tutajok igen széles voltakna fogva a vaspályák és közutak hidjait gyakran megromlalták, leszállítható-e a tutajoknak megállapított szélessége 11.5 méterre? Az előzőleg szakértők kihallgatása alapján s utalva egy 1874-ben e tárgyban a keresk. miniszter urhoz tett feltérjesztésre, válaszában azon véleményre mondta ki, hogy mintán a marosi tutajok legtöbbnyire csak 5 vagy 5 1/2 öles szélesség közt váltakoznak, s csak igen ritka esetekben haladják e mértéket meg: az elhajtott mértékbe való leszállításnak mi sem áll utjában. A gyűlés e véleményre magáévá tette s Maoskacsi Ferencz ur ő milga indítványára, ki, mint ez ügyben hivatott szakértő, e gyűlésben részt vett, egy pótfeltérjesztést határozott intézni a m. kir. ministeriumhoz, hogy az u. n. úszó-táblák (schwimmtafeln) hozzásanak be, s hogy a vámos csak képzésben fizetethessenek, s ne deszkákban, a mi által számos érzékeny viszályság szüntethető meg.

A John Fretwell által megpendített azon eszme folytán, hogy mariahus közvetlenül is volna szállítható Kolozsvárról Londonba, a kamara mult gyűléséből feltérjesztést tett a m. ministeriumhoz, a tárgykimerítő felfejtése után kérve, hogy ez ügyre a londoni főconsul által s hírlapi úton az érdekelte vállalkozók figyelmét felhívja; egyntal Fretwell is értesítette telt lépéseiről. Fretwell most választott ez ügyben, levelében a tav kivitethetőségének egyes feltételeit, a vágóhíd berendezését, a hus minőségét, mennyiségét, stb. részletezván. A gyűlés ez ügyben elnök, Sigmund D. és Benigni S. urakból álló permanens bizottságot küldött ki, mely ez ügyet folytonosan figyelemmel kísérje.

Ugyancsak mult gyűléséből küldött ki a kamara, az iparos-tanácsok iskoláztatása érdekében egy bizottságot, mely a városi iparhatóság részéről is két tag által egészítettetvén ki, e tárgyban értekezletet tartott; ennek megállapodásaként jelentit titká, miszerint a bizottság kimondotta azon meggyőződését, hogy e tárgyban csak úgy lehet üdős eredményt várni, ha a törvény keretén belül annak hiányát pótoló szabályrendelet bocsátatik ki.

Az értekezlet e végbéli szerkesztette is a szabályrendelet tervezetét, a melyet a városi képviselői gyűlésnek ajánl elfogadás s a m. ministeriumhoz feltérjesztés végett. A gyűlés a bizottság ajánlatát s a szöveget elfogadta.

A keresk. ministerium leküldötte a honvédség bórnmű szükségletének magyar ipar által leendő szállítása ügyében tartott enquétte hiteles jegyzőkönyvét, azon megjegyzése mellett, miszerint a honvédelmi ministerium az abban foglalt módokhozokhoz elvileg hozzájárult, s ha a tárgyalás alatt levő czikkokból a folyó évi mennyiség szerinti szükséglet megállapítva lesz, a mi épen munkában lévén, befejezése közelebből várható, az enquétte megállapodásai szerint fog a pályázat s a szerződési feltételek szövege megállapított. A gyűlés e leiratról azon örövendes ténnyről értesülvén, hogy a m. kormány az enquétte által kifejezett s a hazai iparra nézve oly kedvező elveket már a folyó évben hirdetendő pályázatnál alkalmazni akarja, határozatnál mondja ki, hogy az orsz. iparegyesület, a mely a vidéki szövetkezetek alakulását rendező szabályzat kidolgozásával bizott volt meg, de e megbízatásának eddig még nem felelt, szolltassék fel ezen szabályok minél előbb megalkotására, nehogy a pályázat megjelenése a vidéki iparosokat készületlenül találja.

Ezután bejelentit titká a kamara egyik érdemes tagjának Sigmund Dezsó urnak époly korszerű mint nagyfotosságn indítványát: Kolozsvárt egy kézműipar-fejlesztő egyesület alakítását iránt. „Anyagi jólétünk egyik oszlopát ezen erőteljes kézműipar képezte — mondja Sigmund ur indítványában a hajdan erőteljes de most hanyatló állapotú kézműipar esetelése után — mely jelenleg a külföldi gyáripar által nagyrészen

meg van buktatva. Ezen iránk nézve igen fontos kézműipar további hanyatlását megakadályozni, azt minden erőnkkel gyamolítani és a még képes iparágakat virágzókká tenni hazafui kötelességünk. Ezért látja indítványozó szükségesnek, hogy eleinte különösen Kolozsvár városában működő kézműipar-fejlesztő egylet alakuljon, melynek mellől számosabban szerezendő tulaj hazafui kötelességüknek tartásuk szükségleteiket honi iparterményekből fedezni; s hogy ezen iparczikkek olcsóságuk és szélszerűségükre nézve a külföldiekkel könnyebben versenyezhessek, ezen egylet felügyelete alatt állítandó Kolozsvárt egy általános hazai kézműipar-tárlat egy e észlra nyitott árucarnokban, hol hazai kézmű iparterményeink folyton vagy készen vagy megrendelés folytán gyors kiszolgáltatást melletti a közönség rendelkezésére álljanak. Ezen iparsármok kiadásai fedezendők az ott elárusított készítményeink után számítandó lehető csekély jutalékból és az e végre gyűjtendő adakozásokból.“ Ajánlja tovább, hogy az említett jutalék 10% és az adakozások 50% -ból osztassanak évenyenként öztöndíjak azon iparosok között, a kik e végre bemutatott legjobb minőségű készítményét állították ki, s a kik a folytonos szállítás által a csarnok számára legversenyképesebb készítményeket tudtak szállítani. Végül pedig ez ügy előmozdítására maga részéről 100 frtot ajánl fel. E nemes sugallat indítványhoz méltó lelkesedéssel s élénk szjallással fogadta a gyűlés Sigmund ur javaslatát s az elnök meleg szavakban mondott köszönetet indítványozónak egyrészt azon lelkes és igaz hazafias jóindulatt, mely az indítványban kifejezve van, másrészt, hogy alkalmat nyújtott vele a kamarának ily kiváló fontosságú ügyben fellépnie. A további lépéseket illetőleg a gyűlés az elnök Sigmund Dezsó, Varga Dániel és Balla László urak személyében egy bizottságot küldött ki, a mely a kamara által ez iránt felkérendő iparosgyűlet által ugyan-e czélból tagokkal együtt beható tanácskozás után a részletekre nézve javaslatot terjesztessen elő.

Elnök indítványára a gyűlés elhatározta felkérni a helybeli kir. törvényszéket, hogy tegyen előterjesztést a m. kormányhoz az iránt, miszerint azon kereskedők, kik a törvényszéknel kereskedelmi ügyekben mint ülnökök részt vesznek, ruháztassanak fel a „kereskedelmi tanácsos“ címmel a kormány által, ami annál méltányosabbik vánság, mivel maga a kormány, áltálva az ilyen szolgálat méltatlan voltát, egyes helyeken maga adta meg az illető kereskedelmi ülnököknek erkölcsi jutalmaké e címet.

Végül jelenti a titká, hogy Gamauf Vilmos ur, ki a központi bizottság által a párisi világtárlatra borszási és gazdasági felügyelőnek lett ki nevezve, magára vállalta, hogy a mennyire lehető lesz, a kolozsvári kamarakerület iparos kiállítói érdekeire is ügyelni fog, a mely czélból a kamara az iparos kiállítók névsorát neki átadta, az érdekelteket tehát szükség esetén Gamauf urhoz fordulhatnak.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A Szigligeti Ede síremléke javára, a budapesti nemzeti színház mindhárom művészi osztályának közreműködésével, husvét első ünnepén tartandó nagy műelőadás műsorozatát a rendező bizottság tegnapelőtti ülésében állapította meg végleg. Három szakaszra fog osztani. Az első szakasz műsorozata a következő: Erkel Ferencz „Báthori Erzsébet“ című dalművének nyitánya; Arany János „Tengeri hantás“ című népies költeménye, melyet „Nagy Imre szaval; Népdaok Szigligeti népsziműveiből, énekel Odry Lehel. A második szakaszban Szabó Ferencz „Ahaszér Rómában“ című operájának nagy nyitányát előadja a nemzeti színház zenekara s Szigligeti „Perényiné“ című sziművéből az első részt játssza a drámai sziművéből. A harmadik szakasz az operák és balletté. Színe kerül a „Hunyady László“ második, fényesen kiállított fölvonása s a harmadik fölvonásból a nászünnepe, mely alatt a tánczkar a rendes magyar s a „Dózsa György“ dalműből a híres nagy fegyvertánczot mutatja be.

Soldosné Lujza asszony kaposvári vendéglátója a műkedvelőkkel, mint Kaposvárról írják az „Ellenőr“-nek, a művészetnek valódi ünnepe volt. Midőn a megye palotájában fellépett, a zsúfolásig tele nagy teremben a tapsnak és éljenzéseknek alig volt vége-hossza, s két óriás komolygót felirat, a másikon „A kaposvári műkedvelő-társaság“, melynek elnöke Roboz, értékes ajándékok nyújtott át egyik felvonás után a művésznő somogyi tisztelői nevében, egy bizottság élén, Játéka alatt szűnni alig akart a lelkesedés, s nincs száma, hányszor hívták, köszörszorták tapsokkal és éljenekkel. A megye előkelőiből, az ékes hölgyek sorából sokan ott ültek a sorokban, kiknek valódi élvezetet nyújtottak azok a népdalok, melyeket ő dalol legszívesebben az országban. Előadás után a nagy fogadóban nem lehetett az összes közönségnek helyet kapni, s 400-nál többre lehet tenni azok számát, kik az asztalok körül, oda nem férve, álltak. Áldomást ittak: Roboz István lapszerkesztő, a társulat elnöke; Makfalvy Géza ügyvéd, Németh Ignác

polgármester, dr. Audorka Elek, melyeket a lelkesedés óráiban zajos tetszéssel fogadtak. Minden szem a művésznőn csüggött, ki nyájassága, kedves modora s dalainak emléke által mindenkit leköte tartott. Az ünnepelt művésznő 30-án becsüzt el a székvárostól, hol emléke felfedhetetlen marad úgy játéka, mint a jótékony czárnak hozott áldozatai által.

A népszínház egész heti játékrendjét a „Kornevilli harangok“ előadásával töltik be. Erkel Elek karmesternek, s a buzgó személyzetnek köszönet, hogy még a 6-dik előadás is tele ház előtt folyt le. Néhány dallamait, így a Solymsi által énekelte szép keringőt, utcazserzte dalolják. A ballet októbertől felfolozik; Genée balettmesternek már is felmentek.

Odri Lehel, a nemzeti színház kitűné éneke, föllép közelebb a népszínházban s ezáltal a „Kornevilli harangokban“ a marquis szerepét fogja énekelni.

A Feleki pár Győrtől a legnagyobb tetszés között vendégszerepelt.

Pozsonyban Hummel János, a nagy zeneköltő születésnapján, ennek 100 éves emlék-ünnepe készülnek.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1878. április 2.

A jövő héten a nemzeti színház Donizetti egyik legszebb operáját fogja színehozni: „Dom Sebastiant“, mely már évek óta pihent nálunk. Az operai személyzet a legnagyobb szorgalommal készül az előadásra, s kiállítás tekintetében is mindent elővetének, hogy „Dom Sebastian“ előadása egyike legyen az idény legsikerültebb dalmű-estéinek.

Pabla de Sarasate, a világhírt hegedűművész, jól talált fényképezett arczképével lepte meg Ditróné asszonyt, egyenesen Londonból küldötte meg, ahol most tartja hangversenyét örísi diadalok közepett. Midőn Sarasate tavai ilyenkor a kolozsvári színpadon hangversenyzett, mindamellett, hogy nem értette nyelvünket: a legnagyobb élvezettel nézte Ditróné kifejezésbeli játékat, melyet, mint mondá, nyelvünkkel való ismeretlenség dacára is, nagyobb részt megértett. Ebből művészi elismerése jelölő lepte meg most a nagy hegedűs Ditrónét az arczképpel, mely véletlenül éppen jutalomjátéka alkalmára érkezett meg.

Boér Emma asszony jutalomjátékaként holnap (ápril 3-án) egy újdonság: „Zulejka és az egyiptomi József“ kerül először előadásra színpadunkon. Boér E. assz. művésze felüláll minden realom: ő ma későszelűen a legelső sorban áll, a magyar vidéki színezetben, a drámai hősnők között; a kolozsvári színháznál pedig E. Kovács Gyulával együtt ő volt a nagy Shakespeare alkotások és francia drámák éltező szelleme. Ugyeszlva ő és E. Kovács Gy. emelték a kolozsvári színpadon a drámát arra a magaslatra, amelyen egy vidéki színpadon sem állott ez idő k színe, s honnan, az új szervezős következtében, fájdalom! talán hosszú időkre le fog szállani. Értelmes fel fogás, organumának kiváló rokonszenvesége s játékokának befolyásolhatósága Boér Emma alakításait mindenkor a legelvezetesebbekké tették. A színházlátogató közönség csak elismerésnek fog kedvence iránt kifejezést adni, ha jutalomjátéka alkalmával méltó fogadtatásban részesíti, ami reméljük: nem is marad el.

Időjárásunk pár nap alatt a legellenetesebb változatokat ment keresztül. A mult hét elején és közepén még didergő hideg alkalmatlanul ködött, s ekközben oly bőbeségűen havazott, hogy a tél kellőközébe beillett volna; de a lehullott hó még meg sem állapodhatott jóformán, oly hamar elolvadt, s olyan locs-pocost csinált vagy két-három napig, hogy ma Kolozsvárt minden második ember náthás. Szombaton és vasárnap végre megemberelte magát március s különösen utolsó napján olyan vígságra kerekedett az idő, hogy a legmelegebb légkörrel mellett a legszebb tavaszi napfény mosolygott. Tegnap aztán áprilist egy kissé borongós kedvvel inaugurálta az idő; délután „azonban“ úgy 6 óra felé, haragos, lángvörös palástot borított a lenyugvó nap egész láthatárukon, mintha a következő vörös napokat akarta volna előre hirdetni, néhány perc múlva pedig haragos dörgések és cikázó villámok közepett olyan hatalmas jégeső csapott le, hogy nyári kárikulásban sem lehetne különb.

A m. vásárhelyi polg. állírestély vasárnap kitűnően sikerült. A Transylvania dísztorne zsúfolásig megtelt, annyira, hogy a közönség egy része be se juthatott. A műsorozatot Wepich Dániel ur kezdette meg bariton solojával, melyet Schuller Lujza k. a. zongorán és Szász Károly ur hegedűn kísért. A közönség a közreműködőket zajosan megtapsolta. A második pontot Kerekes Sámuel felolvasása képezte, „Társadalmi irányzatok“ címmel, melyet a közönség tapsokkal jutalmazott. Az estély fénypontját Engel Gizella k. a. gyönyörű éneke képezte, melyet a zongorán Geiger ur kísért. Ezután Tőkés Berta k. a. szavalt sok melegséggel, Arany „Gyermek és szivárvány“ című költeményét, ezt Nemes Anna kiasszony énekrészlete követte. Az éneket Dworák A. ur kísérte. A közönség Nemes Anna kiasszonyt nagy érdekléssel hallgatta és végül zajosan megtapsolta. Igen szépen sikerült az ev. ref. leány-

iskola növendékeinek karéneke is Szentgyörgyi I. ur vezetése alatt, nem különben a Dezső János k. a. szavalata (Zsidó anya, Kis J.-től.) A második végű pontját a Dalkör szabatos előadása képezte, mely tappra ragadta a jelenlétet. Az ifjúság később tért nyervén, tánczszal fejezte be a szóp és magasatos czélutestélyt, mely ez uttal 118 frtot jövedelmezett.

— **Szombaton** b. Apor Károly elnöke alatt a Kemény Zs. társaság Marosvásárhelyt gyűlést tartott, mely alkalommal néhány beérkezőt mű bírálat végett a szerkesztő bizottságnak adatott ki.

— **Marinovic Döme** kir. táblai segéd fogalmazó tegnap reggel 7 órakor, párnái szenvedés után ötletnek tavaszán (28 éves korában) elhalálozott. Halála M.-Vásárhelyi általános részvételt keltett, minthogy az elhunyt egyike volt az ottani társas körök kedvenceinek. Temetése f. hó 3-án d. e. 10 órakor lesz.

— **Szolnok-Dobokamegye** alispánja a megyebizottsági tagokhoz a következők értesített küldötte. Szolnok-Doboka törvényhatósági bizottságának tavaszi rendes közgyűlést — bár ur ő möltóságától f. hó 24-ről 330. sz. által nyert megválasztásom folytán — f. évi apr. 25-ik, az állandó választmányt pedig, a közgyűlés tárgyak előkészítése végett, ugyanazon hó 10-ik s következő napjaira egybehívtam. E közgyűlés fontosabb tárgyjairól a következők nyert törvényhatósági, 2) kormányrendelethez, 3) 1877 évi ház pénztári zárszámadás, 4) a szamosújvári járásban lemondás folytán ürességbe jött szolgabírói tisztállás betöltése, 5) közgyűlés körösorok füzetésének megállapítása, 6) közgyűlési körjegyzői csoportozatok iránti tervezet, 7) közigazgatási bizottságnak a szolgabírói járásokba egy-egy iktatói állomás rendszerezése iránti előterjesztés, 8) a tanácskozási szabályok, 9) közgyűlési zárszámadások, 10) társaságok átiratai és 11) netalán beadandó önálló indítványok foglalkoztatni. Mind a köz-, mind az állandó választmányi gyűlések naponta d. e. 10 órakor a megyeháza tanácskozási termében fognak megnyitástul. Miről a t. bizottsági tag urak oly felkérésrel értesítem, hogy a megyebizottsági, illetve állandó választmányi gyűlésekben kötelezőszereplő részvenni ne terheltessek. Döcsen, 1878. március 29-én **Szarvadi Pál** s. k., alispán.

— **Borsosztó távvezet** dühöngött mult hó 28-án Sopronmegye Német-Keresztúr községében. Sütölő szőlősz közepett keletkezett a tűz, melynek oka eddig ismeretlen. Mint a „Sopron” írja, három emberélet esett martalékaul a tűznek. Egy öreg 59 éves Heidenreich Terezia nevű asszony, ennek körülbelül 23 éves leánya férjével Kovács Józseffel együtt. A szoronszónak megfulladtak; csak a férfi arca és kezei vannak épek. Összesen hét ház égett le, de a romhamos terjedő tűzvész következtében több szarvasmarha és sertés megégett.

— **Gervay Mihály** főpostagazgató Devez osztrák postagazgatóval néhány nap előtt Berlinbe utazott. Ez utazás célja megbeszélni a posta congressus módosításait, mely május 6-án fog összejárni Párisban.

— **Osman pasa** Konstantinápolyban. A „plevnei oroszán” bevonulása a török fővárosba nagyszámú, imponans volt. Jövevényének híre az egész várost izgalomba hozta. A városi előjáróság már előre közzé tette azon utcák neveit, melyeken az ünneplés bevonulást tartani fog. Mult vasárnap tehát, mint a mely napon Osman pasa megérkezett volt, Stambul utcáin roppant néptömeg gyűlést; a kíváncsiak serege még a háztölgnyűs ellep, muzulmanok és keresztények, menekültek és katonák, asszonyok és gyermekek egyaránt tolongtak, hogy megláthassák a nagy hőst. A gőzös nem érkezett meg a rendes időben, azonban a tömeg türelmesen várakozott és percéről percére növekedett. 4 órakor jdelután jelenté egy távirat, hogy a „Czarevna” nevű orosz pestahajó áttele a tengerszoros. Ez mozgalomba hozta a sokaságot. Mindenki a Dalm-Bagdala felé tolongott. Végre megérkezett a gőzös, török lobogóval főárbocán, és fél hatkor a Dali-bazárnál horgonyt vetett; csakhamar csónakok és bárkákkal lett körülveve. A császári palotából több csónak jött a szultán hadseregével és számos előkelő egyéniséggel. Osman pasa, továbbá Reuf és Tevfik pasák egy nyolczvezes csónakban foglaltak helyet, a többi palotai csónakok a kíséretet fogadták be. Midőn Osman partra lépett, a császári gárda egyik ezrede tisztelgett. A plevnai hős Achmed Rasim pasa és különböző küldöttségek által fogadtattak. Osman ezután fölszállott a számára rendelt kocsi-ra; baljánál Reuf pasa hadügyminiszter foglalt helyet. Azon pillanatban, midőn a kocsi a palota kapuján kihajtott volna, a tömeg heves tolongással nyomult előre úgy annyira, hogy a kocsiak meg kellett állania. Egyetlen örmökialás tölté el a levegőt: „Hüjén Osman ghazi!” A tömeg lelkesedése leirhatlan. Irigylésre méltók voltak azok, kiknek sikerült Osman kezét vagy csak ruháját is megérinteni. A Yildizioskban történt fogadtatás megindító volt. A szultán könnyes szemekkel ölelte át Plevna hős védelmezőjét, mondván: „Te voltál az, ki dicsőséget szereztél a török fegyvereknek; te katonai becsületünknek ismét helyre állítottad, Jöjj, vitázom; isten előtt fogadtam, hogy amely uapon viszonlatlank meg fogom csókolni szemeidet. Ma teljesítem megfogadomtat.” És a szultán át-

ölelte Osmant, s megcsókolta szemeit. Aztán átadta neki Osmanie-rend nagyszalagjának gyémántokkal díszített jelvényeit és mellére a katonai érdemrendet tűzte fel. Majd I. Hamid szultán kardját kézbesíté neki, mely mindaddig a kincstárban ereklyeként őriztetett. A kihallgatás egész az ój beálltáig tartott; a szultán Osmant és a másik két pasát asztalához hívta meg, melynél még a miniszterelnök és a külügyi miniszter foglaltak helyet. A szultán 10 órakor megengedte, hogy Osman meglátogthassa Bábekben tartózkodó családját.

— **Vértezett erödművek** A „Gazette de Metz” márcz. havi egyik számában olvassuk, hogy ama vértezett erödműkön kívül, a melyek immár Metznél s a Weser torkolatánál — Geesemünde közelében — léteznek, még több hasonló védművet emelnek Strassburg, Köln és Ingolstadt védelmére. E vértezett erödműk egészen új rendszer szerint építvők s a vaskészülékék Magdeburghoz közel fekvő Bruckanban, Gryoon gyárában készítnék. Németország példájára ez újabb erödműket elvben több hatalmasság elfogadta. Így Belgium, Ausztia-Magyarország, Olaszország, sőt Svájc is, mely e vértendzert területön mielőbb érvényesíteni szándékozik. A kísérletek, melyeket már 6 óta tettek, e találmányt kitünőnek igazolják. A többi között a tegeli sokszög egyik toronyerödre ötszázal több lövedék esett a nélkül, hogy azon a legcsekélyebb sérülés nyomait látszott volna.

— **Új találmány a lövedékeknel.** A woolwichi fegyvergyárban, mint a „Ludovica Akadémia Közönye” beszéli, jelenleg a nagy írméretű ágyúk lövedékeinél fenék-dugaszolót alkalmaznak, melynek célja csupán az, hogy a lövedék gázának kitörlését a belül falai és a lövedék főzött elzárja, a forgási mozgása befolyása nincsen. Ily rész fenék-dugaszolót naponkint százát készítenek, leginkább a tengerészeti hadi hajók, ágyúk és a partvédő lövegek lövedékeihez, kiváltképen a 38 tonnások számára. Az újabb vontcsűrű vetágyúk lövedékei is mind ily dagaszolókkal fognak ellátni.

— **Románia és Szerbia.** A belgrádi hivatalos Szrbazke Novine lapja élén a következő hivatalos közlemény olvasható: „Katar-gyija Laszkár ur. helybeli román rendkívüli követ, folyó hó 19-én külön kihallgatáson adta át Milán fejedelem ő fenségének Károly román fedelem ő fensége Románia csillagrendjének nagy keresztjét, a fejedelem sajátkezleg írott levelével együtt, melyben a szerb fejedelem iránti szeretetének kifejezéseit foglalvák. A román fejedelem soraiban a felszabadulás nagy művének szerencsős befejezése utáni vágya is ki van fejezve, nemkülönben a tartós béke iránti kívánság, mely utóbbit által a szerb fejedelem és népe számára biztosítatnak a jólét és boldogság.” A román fejedelem egyidejűleg megküldötte Risztica János szerb külügyérnek a Románia csillagrendjének szalagos nagykeresztjét; a közép-keresztel pedig megajándékozta: Protics Sz. tábornokot, Lesjanin Milojko, Horvatosics György, és Katargyija György ezredeknek.

— **A belga királyné,** boldogult József nádorunk leánya, a „Independence Belge” híre szerint, legközelebb ismét Magyarországra jön. Ez utazás örömdetes család eseménynyel van kapcsolatban, melynél a királyné, mint Koburg főhercege szeretetre méltó fiatal nejének anyja szintén jelen akar lenni.

— **Isabella exkirályné** ékezei július havában árverezésre kerülnek. Ez ékezekek jelenleg a francia bankban vannak letéteményezve, s eltekintve történelmi becsüktől, több milliónyi értéket képviselnek. Az árverezést maga a tulajdonosnő kívánja, mivel nem akarja, hogy oly óriási töké továbbra is terméketlen heverjen.

— **Miklós csász és Grisi színésznő.** Egy német lap beszéli a következő adomát: Grisi énekesnő és Mario énekes szerették egymást; ez akkoriban gyakran megtörtént, ép úgy mint ma. Miklós csász egy sőt alkalommal találkozott az énekesnővel, ki két kis gyermeket vezetett. A csász mosolyogva mutatott a két kis gyermekre, mondván: „Ah Madame, les jolies petites Grisettes!” (Ah, asszonyom, ezek a szép kis Grisettes!) Az énekesnő rögtönözve válaszolá: „Votre Majesté me pardonnera, mais ce sont des Mario-nettes!” (Felséged meg fog bocsátani, ezek Majrio-nettek!)

— **Jogi rovat.** Kivonat a „Hivatalos Értesítő”-ből. — Zeriff Mihály tordai dívat és szövetkereskedő vagyonra felett a csőd megnyitástott. — Földváry és Kostend n.-szobeni kereskedői czég vagyonra felett megnyitott csődeljárás, a vagyon felosztása után befejeztettnék nyilvánított.

— Özv. Véber Sámuelnek Vitán László elleni ügyében, ez utóbbinak 4764 frtra becsült dévai ingatlanai apr. 27-én eladattak. — Makon Jánosnak Lőrinczi Beniam és neje elleni ügyében ez utóbbinak 2329 frt. 40 kr. becsült sz. ábrámai ingatlanai apr. 16-án becsáron alól is eladattak.

— Bálint Mártonnak Kilyén Sámuel elleni ügyében, ez utóbbinak 2252 forintba becsült magyarvölki ingatlanai apr. 15-én becsáron alól is eladattak.

— **Kimutatás** A tordai takarékpénztár forgalmáról 1878. márcz. havában. Bevétel. Pénztármaradék febr. hórl 999 frt. 60 kr. Havi rendes és rendkívüli betét 5669 frt. 49 kr. Könyvdíjban 2 frt 70 kr. Kamat, provisió és váltó díj 1708 frt. 72 kr. Bélyegdíjban 52 frt 35 kr. 222. tagtól visszafizetett kölcsön 49060 frt 35. összes bevétel 57492 frt 86 kr. Kiadás. 219. váltó mellett kölcsön 49545 frt — kr. Kezelési kiadás 377 frt 30 kr. Bélyegre. 50 frt 60 kr. Töke visszasz. fizetés 6694 frt 55 kr. Pénztári készlet 825 frt 41 kr. Összes kiadás 57492 frt 86 kr. Tordán 1878. márcz. hó 31. Közl. a felügyelő választmány.

— **Kimutatás** A tordai takarékpénztár 1878. márcz. havi fizet-forgalmáról. Bevétel: 132 betétben 9690 frt 59 kr, visszafizetett váltókban 80,590 frt, visszafizetett előlegekben 3180 frt, kamatokban 2119 frt 35 kr, különféle díjakban 443 frt 25 kr, visszeszámitolásokban 44,120 frt, részvényjegy átiratási díjban 80 frt, részvényjegy átiratási kiállítás díjban 12 frt, részvényjegy után járó bélyeg díjban 7 frt 60 kr, államilletékekben 4 frt 75 kr, betéti könyvek díjában 3 frt 80 kr, febr. haváról ájtott készpénzben 2863 frt 38 kr, összesen 143,114 frt. 71 kr. Kiadás. Visszafizetett betétektől

KÖZGAZDASÁG.

Kimutatás

A marosvásárhelyi takarékpénztár forgalmi kimutatása az 1877-ik évről. Bevétel. Pénztár maradvány 1876. december 31-ről 28,378 forint 67 kr, betétek 913 tételben 373,046 frt 11 kr, visszafizetett váltók 1,623,724 frt 3 kr, visszafizetett előlegek 1,345 frt, visszafizetett zálogkölcsonók 5700 frt, befizetett kamatok 34,494 frt 33 kr, befizetett különféle illetékek 34,494 frt 38 kr, részvény átiratási díj 8 frt, megtérített kezelési költség 1044 frt 52 kr, késedelmi kamat 534 frt 48 kr, felvett kölcsönök kamata 657 frt 25 kr, értékpapír számlán 98 frt, értékpapírok kamata 154 frt 26 kr, leirt váltóktól jebött 200 frt, visszeszámitolt váltók 597,440 frt. Összesen 2,699,819 frt 3 kr. Kiadás. Betétek visszafizetve 844 tétel 303,866 frt 46 kr, betétek folyó kamata 2237 frt 2 kr, lezszámitolt váltók 1,766,484 frt 57 kr, előlegek értékpapírokra 1935 frt, előleg ingatlansra 371 frt 70 kr, zálog kölcsönök 2048 frt, kezelési költség 1010 frt 25 kr, tiszti fizetések 3400 frt, igazgatási költség 5600 frt 45 kr, felvett kölcsönök kamata 13,391 frt 93 kr, értékpapírokra 6814 frt, jövedelmiaód 1867 frt 9 kr, hitel-ovádek 1000 frt, tisztviselők és szolga jutalmazása 570 frt, jótékony czélú adományok 500 frt, házbér 610 frt, kifizetett osztalék összesen 14,316 frt, visszeszámitolt váltókra 544,040 frt, kamat és illeték visszafizetve 93 frt 14 kr, pénztár maradvány 1877. december 31-én 29,663 frt 42 krajczár. Összesen 2,699,819 frt 3 kr. Marosvásárhelyi, 1877. decz. 31-én. Z. Knöpfner Vilmos, igazgató. Almási Domokos, pénztárnok. Waserliet Károly, könyvvezető. Ezen forgalmi kimutatást a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és mindenképen helyesnek és meggyőzőzőnek találtuk. Maros-vásárhelyt, 1878. febr. 14-én. A felügyelő-bizottság: Ajtai Mihály, elnök. Ifj. Fogarasi Döme. Bihari Sándor. Petelei István. Fenyő István.

Kimutatás

a kolozsvári kisegítő-takarék-pénztár szövetkezett forgalmáról márcz. havában 1878. Bevételek: Pénztármaradék a mult hórl 127,856 frt 24 kr, 20 törzsbetét a 50 frt 1000 frt — kr, betételek 39,886 frt 03 kr, kamat, feldij 10,183 frt 03 kr, váltó átlapért 136 frt 15 kr, 905 esetben visszafizetett kölcsön 367,202 frt 71 kr. Összesen 546,264 frt 16 kr. Kiadások: 890 esetben kölcsön 364,348 frt 99 kr, tisztviselők fizetése 1175 frt 02 kr, irodai kellékekre 129 frt 87 kr, váltó átlapra 140 frt — kr, kamat 46 frt 37 kr, segélyezésre 17 frt 09 kr, jótékonyságiakra, kisdiedővődeláknak, polgári iskola, 1 1415 frt 56 kr, betét visszafizetések 53,518 frt 16 kr, napi biztosi megjelenés 42 frt — kr, törzstét utáni kamat 1428 frt 97 kr, törzstét utáni járulék 2975 frt 26 kr. Pénztármaradék 120,526 frt 87 kr. Összesen 546,264 frt 16 kr, Kolozsvárt, 1878. márcz. 31-én. Tauffer Ferencz, igazgató. Kozák Ede, pénztárnok, Geltoch János, fő-könyvvezető.

Kimutatás

A kalotaszegi takarékpénztár üzlet-kimutatása március haváról. Bevétel. Pénztári maradvány febr. hó 28-án 3694 frt 90 kr, betétektől 2702 frt 83 kr, visszafizetett lezsámitolásokból 34,350 frt, visszafizetett előlegekből 320 frt, visszeszámitolásokból 8000 frt, lezsámitolásokból 1191 frt 75 kr, előlegek kamataiból 4 frt 80 kr, bélyegdíj 2 frt 40 kr, késedelmi kamatokból 40 frt 96 kr. Összesen 50,307 frt 64 kr. Kiadás. Visszafizetett betétekre 3635 frt 33 kr, visszafizetett betétek kamataira 21 frt 27 kr, lezsámitolásokra 39,725 frt, előlegekre 240 frt, visszeszámitolatra 200 frt, bélyegilletékre 63 kr, költségekre 231 frt 91 kr, napi biztosi díjakra 20 frt, tiszti fizetésekre 325 frt, pénztári maradvány március hó 29-én 5908 frt 50 kr, összesen 50,307 frt 64 kr. A kalotaszegi takarékpénztár.

Kimutatás

A tordai kisegítő-társulat forgalmáról 1878. márcz. havában. Bevétel. Pénztármaradék febr. hórl 999 frt. 60 kr. Havi rendes és rendkívüli betét 5669 frt. 49 kr. Könyvdíjban 2 frt 70 kr. Kamat, provisió és váltó díj 1708 frt. 72 kr. Bélyegdíjban 52 frt 35 kr. 222. tagtól visszafizetett kölcsön 49060 frt 35. összes bevétel 57492 frt 86 kr. Kiadás. 219. váltó mellett kölcsön 49545 frt — kr. Kezelési kiadás 377 frt 30 kr. Bélyegre. 50 frt 60 kr. Töke visszasz. fizetés 6694 frt 55 kr. Pénztári készlet 825 frt 41 kr. Összes kiadás 57492 frt 86 kr. Tordán 1878. márcz. hó 31. Közl. a felügyelő választmány.

Kimutatás

A tordai takarékpénztár 1878. márcz. havi fizet-forgalmáról. Bevétel: 132 betétben 9690 frt 59 kr, visszafizetett váltókban 80,590 frt, visszafizetett előlegekben 3180 frt, kamatokban 2119 frt 35 kr, különféle díjakban 443 frt 25 kr, visszeszámitolásokban 44,120 frt, részvényjegy átiratási díjban 80 frt, részvényjegy átiratási kiállítás díjban 12 frt, részvényjegy után járó bélyeg díjban 7 frt 60 kr, államilletékekben 4 frt 75 kr, betéti könyvek díjában 3 frt 80 kr, febr. haváról ájtott készpénzben 2863 frt 38 kr, összesen 143,114 frt. 71 kr. Kiadás. Visszafizetett betétektől

Kimutatás

A tordai takarékpénztár 1878. márcz. havi fizet-forgalmáról. Bevétel: 132 betétben 9690 frt 59 kr, visszafizetett váltókban 80,590 frt, visszafizetett előlegekben 3180 frt, kamatokban 2119 frt 35 kr, különféle díjakban 443 frt 25 kr, visszeszámitolásokban 44,120 frt, részvényjegy átiratási díjban 80 frt, részvényjegy átiratási kiállítás díjban 12 frt, részvényjegy után járó bélyeg díjban 7 frt 60 kr, államilletékekben 4 frt 75 kr, betéti könyvek díjában 3 frt 80 kr, febr. haváról ájtott készpénzben 2863 frt 38 kr, összesen 143,114 frt. 71 kr. Kiadás. Visszafizetett betétektől

86 tétel után 22,193 frt 20 kr, betéti folyó kamatokért 199 frt 42 kr, lezsámitolásokért 76,490 frt, előlegektől 4740 frt, osztaléktól 16 frt, kezelési költségektől 25 frt 24 kr, tiszti fizetésekért 457 frt 50 kr, visszeszámitolásokért 34,240 frt, visszeszámitolások kamataitól 708 frt 31 kr, államilletéktől 5 frt 75 kr, részvényjegy után eső bélyeg díjért 7 frt 60 kr, betéti kamatok után eső díjért 7 frt 57 kr, összesen 139,090 frt. 59 kr, mártius végével készpénz maradék 4024 frt 14 kr. összesen 143,114 frt 72 kr. Tordán, 1878. mártius 31-én.

Placzkok árai.

— **Kolozsvár** piacon árák 1878. márcz. 28-ról tisztabuza 8 frt 78 kr, rozs 6 frt 54 kr, zab 3 frt 25 kr, 100 kilo széna kötve 2 frt 40 kr, alomszalma 1 frt 34 kr. zsupszalma 1 frt 40 kr, egy köbméter fa usztatott 3 frt — kr, 1 kilogramm fagygyertya ántött 72 kr, marhahús 40 kr, konyhaliszt 20 kr, rizs 28 kr, 1 liter gyöngykása 26 kr, borsó 16 kr, lencse 16 kr, paszuly 10 kr, köles 14 kr, egy hectol. burgonya 3 frt 25 kr. klgr. kősz 9 kr, disznózsír frt — 80 kr, bors — frt 90 kr, hagyma 29 kr, fokhagyma 40 kr.

— **A n.-enyedi** piacon árai 1878. márcz. hó 28-ról. 1 hectoliter tisztabuza 9 frt — kr, rozs 6 frt — kr, törökbuza 6 frt 25 kr, elegy-buza 7 frt 50 kr, zab 1 frt 75 kr, árpa — frt — kr, 100 kilogram széna kötve 3 frt 20 kr, kötetlen 2 frt 40 kr, alomszalma 1 frt 10 kr, zsupszalma — frt 90 kr, egy köbméter fa kemény 2 frt 35 kr, fagygyertya 68 kr, egy klgr. marhahús 36 kr, konyhaliszt 18 kr, rizs 40 kr, egy liter gyöngykása 30 kr, borsó 15 kr, lencse 20 kr, paszuly 7 kr, köles 16 kr, pohánka — kr, egy hectoliter burgonya 4 frt 45 kr.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

10-ik szűnet. Kolozsvárt, szerda április 3-án 1878.

Boér Emma jutalomjátékául és Páncsoti Anna k. a. szíveségéből vendég-fellépőül ELŐSZÖR

ZULEJKA

az egyiptomi József.

Dramai költemény 5 felvonásban. Irta Kastropp Gusztáv, fordította Bartok Lajos.

SEZEMÉLYEK:

II. Amenofisz, Egyiptom királya Szentgyörgyi. Potifár udvarmester és első kamarás — E. Kovács Gyula. Aznath, nővére — Ditróiné. Nehera, főpohárnok — Kassai. Abuna, főtestőr parancsnok — Váradi. Amenu, Ammon Ra főpapja — Krasznai. Menes, az anni Ra főpapja — Ditrói. Zulejka, leánya — Páncsoti Anna k. a. Tahot rabnője — Josef, Jakob fia Kanahanból, Potifár szolgálatában — Szacsvai. Potifár rabszolgája — Boér Hermin. Menes rabszolgája — X. X. X. 1) — Győri. 2) — Marosi. 3) — Lovász. Papok, udvari nép, testőrök, vendégek, nép, rabszolgák. Idő 1560 körül Kr. e. színhely Egyiptom.

Kezdeté pontban 7 órakor.

A „KELET” magán táviratai.

Feladatott Budapesten április 2. 10 ó. 45 p. d. e. Érkezett Kolozsvára április 2. 11 ó. 30 p. d. e.

Pétervári hírek szerint a congressussal új kísérlet tétetik, az új terv szerint nem a san-stefanói, hanem a párisi szerződés vétetik tárgyalás alá, Oroszország aztán a párisi módosításul indítványozná a san-stefanói megállapodásokat.

Goresakoff közvetlenül akar alakodni Angliával.

Az angol katonai készülődése-kért Oroszország Londonban kérdést tett. Suwaloff itt állását tartathatatlannak mondja.

Hírlik, hogy a szultán egészen oroszpartl lett.

Ignatieff memorandumának tartalmát megtudta Layard, e memorandum szerint Orosz- és Törökország együttes közreműködése a külgazdasági viszonyokhoz való biztósításra van. E miatt foly az angol készülődés.

Az angol királyi üzenet a parlamenthez, röviden kijelenti, hogy a keleti állapotokkal összefüggő a készülődés szükségessége. A béke fenntartására s e mellett a birodalom érdekeinek megóvására, ő felsége jónak látta további katonai intézkedéseket venni foganatba, ezért

készül milicziát, vagy annak egy részét és a tartalékot állandó szolgálatra behívni.

Salisbury angol külügyér lett, s csatlakozott a hadipárthoz.

Tisza Kálmán megérkezett Bécsből.

A románok orosz állam-csinytól félnek.

Aradról távirják: A Karácsonyi-féle négyszáz darab aranyból álló pályadíjat, Csiky „Ellenállhatlan” című vígjátéka nyerte el.

Legujabb.

A képviselőház tegnap, a hármós bizottság szervezte értelmében hozzájárult a szeszadójavaslathoz. Tárgyalta ezután a képviselőház üzenetét a büntetőjavaslata tett főrendi módosítások iránt. Sajnos, hogy egy jelentéktelenebb kérdés miatt a két ház közt e tárgyban az egyetértés még mindig nem teljes.

Reuter ügynökség jelenti Konstantinápolyból márcz. 31-ről: Az oroszok megerősítik a csatalsdai vonalat, és minden stratégiailag nevezetes pontra sáncokat emelnek. Ozman, Reuf és Fuád pasák a maszlaki táborba mentek.

A Times jelenti Bukarestből: Zimermann dobudsai hadteste parancsot kapott, hogy vonuljon be Moldvaországba.

A Standard jelenti Konstantinápolyból: Bizonyosnak mondják, hogy hét főn megszállják az oroszok Bujukderét.

A Standard jelenti Konstantinápolyból márt 31-ikről: Layard a kormány megbízásából kérdést intézett a portához, hogy angol-orosz háboru esetén Törökország minő állást foglalna el? Savfet azt felelte, hogy ő a semlegesség mellett van, de az ügyet a minisztertanács előterjesztendi.

Hir szerint a szultán kijelentette Miklós nagyhercegnek, hogy nem fog Angolország ellen harcolni.

Montrealból jelentik márt. 31-éről: Az angol kormány megkérte a canadai kormányt, hogy Brit-Columbia partvidékét a Csendes-oczeán mentében helyezze védelmi állapotba egy invázió ellenében.

A Reuter ügynökség jelenti Konstantinápolyból márcz. 30-ról: A törökök újra megszállották tűzérsgükkel a bujukderoi vonalat. Hírlik, hogy San-Stefanóban orosz katonák és angol matrózok közt jelentéktelen verekedés történt. Hat zászlóalj elhagyta Sumlát, a várnégyszögben táborozó többi török csapatok kivonulását elhalasztották. Nikoláj nagyherceg elnökelete alatt tegnap nagy haditanácsot tartottak San-Stefanóban.

Távirati tudósítás a budapesti ártúzsde hivatalos árjegyzetéről április 1.

Gabona		F a j	Ára 100 klg.				
			től	ig			
			frt	kr	frt	kr	
Buza	{	bánsági	11	—	—	—	
		tiszavidéki	11	35	—	—	
		pestvidéki	11	10	—	—	
		fehérmegyei	11	25	—	—	
		bácskai	—	—	—	—	
Rozs		magyar	7	75	8	—	
Árpa	{	takarmány	7	50	7	75	
		maláta	8	25	10	20	
Zab		magyar	6	60	6	80	
Tengeri	{	bánsági	7	40	7	45	
		másnemű	7	45	7	50	
Repcze	{	káposzta	—	—	—	—	
		bánsági	7	25	—	—	
Köles		magyar	7	—	7	25	
Szokvány (Usance)	{	buza	11	10	11	20	
		"	Szept. — Oktre szállítan.	10	67	10	70
		rozsa	tavaszi szállítandó	7	37	7	42
		teng.	Májusra — júniá szállít.	7	35	7	40
		repcz.	káposzta Aug. Szept. száll.	7	22	7	27
(ny.)	zesz	bánsági Jul. Aug. szállít.	—	—	—	—	
		100 liter százalékként.	30	1/2	30	3/4	

Haszonbér.

A kolozsvári Kereszty-egylet, a helybeli sétaterítónak kezelését és használatát, a rajta levő beruházások u. m. csónakok, evezőlápátok sathivel együtt, a folyó évi nyári időnyire azaz május 1-től november 1-éig albérlébe akarván kiadni, felhívotnak netáni vállalkozók, hogy ez iránti zárt ajánlatukat (Offert) (1-2)

folyó évi április-hó 20-ig,

a kolozsvári Kereszty-egylet elnökehez benyújtani sziveskedjenek. A bérleti összeg minimuma 150 forintban o. é. van megállapítva, melynek 10%-je az ajánlkozó részéről bántépénz gyanánt leteendő lesz. Egyéb feltételek az egylet elnökénél megtudhatók. A kolozsvári Kereszty-egyl. igazg. választm. 1878. mártius 10-kén tartott üléséből.

GYARMATHY MIKLÓS, k. egyleti elnök.

(48)

China-szörp.

Párisi gyógyszerész Grimault és társának vastartalma China-szörp, a két legjobb zson-gító szert foglalja magában, melyet a gyógyszerészet ismer, t. i. a china-héjat, a legjobb erősítő szert, s vasat, a vér egyik főelemét. Ez az a párisi orvosok által leggyakrabban ajánlt szer hölgyeknek és fiatal leányoknak, a kik gyomorbajban, sápkórban, fehérfolyásban, vagy rendetlen-tiszulásban szenvednek. Gyermeknek, agyuk és oly egyének számára, a kik vérszegénységben vannak, kitűnő hatású, étvágyat csinál, elősegíti az emésztést, s visszaadja a vér természetes színt.

(5-*)

Legujabb magyar dalok zongorára. Stein János könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt kaphatók következő legujabb népdalok:

A csirke fogó.

Lukácsy legujabb népszimnűvének kedvelt dala:

1. Hótól fehér.
2. Füge mósó lány.
3. Lekaszálták már.
4. Ha szavaid.
5. Édes anyám.
6. Kicsi a lány.
7. Csalfa legény.
8. Titkon nyilik.
9. Kétszer is nyílt.
10. Jaj be édes.

Énekhangra zongora kísérettel alkalmazta Erkel Elek. Ára 1 frt.

A sárga csikó.

Csepregi legujabb népszimnűvének tíz közkeletű dala:

1. Tul a Tiszán.
2. Életedben mindig.
3. Bujdosik a kedves rózsám.
4. Nincsen annyi tenger csillag.
5. Csárdás kis kalapot.
6. Barna legény.
7. Ha bemegyek.
8. Tarka kendő lobogása.
9. Ne menj el.
10. Budapesti kis barna.

Énekhangra zongora kísérettel alkalmazta Erkel Elek. Ára 1 frt.

A veres-haju.

Lukácsy eredeti népszimnűvének nyolcz közkeletű dala.

1. Lehullott a rezgő nyárfa.
2. Nem szól a tilinkóm.
3. Dinom-dánom sum, sum, sum.
4. Fecském, fecském, édes fecském.
5. Hallod e kis lány hallod e?
6. Tisza mentén bódvív.
7. Hullámzó Balaton.
8. Cipke bokor.

Énekhangra zongora kísérettel alkalmazta Erkel Elek. Ára 1 frt.

A sárga csikóból.

1. Őszszel száll a gólyamadár keletre.
2. Tul a Tiszán az a módi leányok.
3. Szép is vagyok, jó is vagyok, Csak egy kicsit hamis vagyok.
4. Ha bemegyek a templomba.

Zongorára alkalmazta Kolozsvári Gyula. Ára 60 kr.

A veres haju-ból.

1. Ha én nekem száz forintom volna.
2. Magas a kaszárnya teteje.
3. Nekem olyan asszony kell.

Zongorára szerző Kolozsvári Gyula. Ára 60 kr.

DALOK:

a török magyar barátságáról. PLEVNA NÓTA.

Lasú. Zug a vihar a balkáni hegyeken
Elmegyek én török földre kedvesem
Harcolni a testvér mellett:
Magyar népl' éz minket illet!
Kedves rózsám istén veled!!!

Fél-friss. Reszkette száll le a nap sugára
Plevnának vértől ázott tájára
Búsongva zúg-búg a szél és váltig csak azt zúgja
Be sokszor véres fejjel futott innét a muszka,
Ozmán pasának, a hősök hősenek emlékül.

Zongorára szerző Szentirmay Elemér. Ára 60 kr.

Kaphatók Stein
könyv- és

János
zeneműkereskedésében.

Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány — Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár — Fundația pentru Școala — BCU Cluj-Napoca.

Első magyar részvény-serfőződe

KÖBÁNYÁN
főraktára az erdélyi részekre

CSIKI TESTVÉREK

KOLOZSVÁRT.

100 palack kiviteli	Aszokser	26 frt 80 kr.
100 "	Marciusi	28 frt 80 kr.
100 "	Dupla marciusi	30 frt 80 kr.
100 "	Udvariser (Pilseni mód szerint.)	30 frt 80 kr.

Csomagolás 50 üvegként történik ládába, melyeket 1 frt 20 kr., csomagolást 15 krba számítjuk.

A helyben Kolozsvárt elfogyasztandó minden 100 palack ser után külön 4 frt városi fogyasztási illeték fizetendő.

Az általunk kiszolgáltattott sörös palackok százát, ládákkal együtt Kolozsvárra visszazárlítva 12 frt 40 krba visszavesszük, mely összegből, Kőbányárai visszazárlításért 3 frt 8 kr. leszámítatik.

(118)

ELADÁSI ÁRAK KICSINYBEN. — DETAIL PREISE.

1 Palack kiviteli	Aszokser	1 Flasche	Export Lagerbier	28 kr.
1 "	Marciusi	1 "	Märzen	30 kr.
1 "	Dupla marciusi	1 "	Doppelmärzen	32 kr.
1 "	Udvariser	1 "	Hofbier (Pilseni mód szerint. Nach Pilsner Art.)	32 kr.

KLAUSENBURG.

100 Flaschen Export	Lagerbier	f. 26.80
100 "	Märzen	f. 28.80
100 "	Doppelmärzen	f. 30.80
100 "	Hofbier (nach Pilsner Art.)	f. 30.80

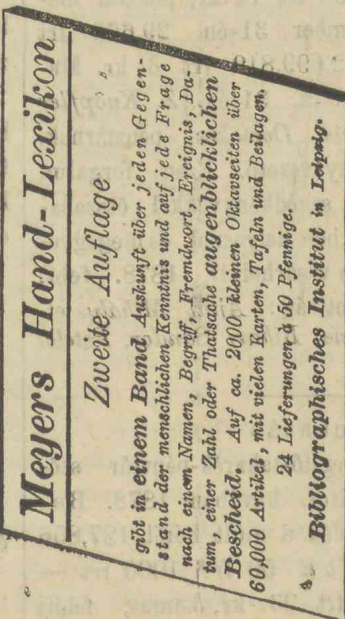
Die Packung ist zu 50 Flaschen in Kisten, welche wir mit f. 1.20 berechnen, Packung per Kiste 15 kr.

Von die, in loco Klausenburg consumirenden Biere ist von je 100 flaschen f. 4. städtische Consumsteuer zu entrichten.

Für die, von uns ausgeführte Bierflaschen zahlen wir per 100 St. sammt Kisten franco Klausenburg gestellt f. 12.40 retour, wovon für francetour bis Steinbruch f. 3.08 in Abrechnung gebraucht werden.

(5-7)

Palackok 10 krba számítatnak és vétetnek vissza.
Flaschen werden zu 10 kr. berechnet und zurück genommen.

Stein János
könyvkereskedésében
Kolozsvárt.
Ára 32 kr.

A folytatása pontos kézbesítéséről gondoskodva van.

Fűszer üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. érd. közönséget értesíteni, hogy a régibb időktől fogva ismeretes Karvazy-féle fűszerüzletet (főttér 20. szám, a „Törökhöz”) szabadkézből megvásároltam és azt a mai igényeknek megfelelőleg újonnan, (124) a legdúsabban berendezve (2-3)

Vasárnap mártius 31-kén megnyitom.

Raktáramon nagy készletben vannak a legjobb és legfrissebb minőségű fűszerárak, gőz-malmi lisztek, asztali és omege borok, liquerek, anyag- gyarmat- és gyógy-árak és az utóbbi szakmához tartozó bel- és külföldi különlegességek, száraz és olajba tört mindenféle festékek, a melyeket a tisztaság tekintetéből üzletemben elkülönített helyen tartok. Továbbá: firneiss, lakkok, esetek, valódi első rangu amerikai petroleum és a mindennap előforduló szükséges cikkek.

Ismerve városunk szükségleteit, igyekeztem üzletemet a mai kívánalmakat kielégítőleg bocsátani a n. érd. közönség becses rendelkezésére és teljes erőmmel azon fogok lenni, hogy a bennem helyezett bizalomnak a legszigoribban megfelelő, a legszolidabb szolgálat és legutányosabb árak által, úgy a helybeli, mint a vidéki n. érd. közönség nagy mérvű pártolását megnyerjem és marandólag megtartsam.

Midőn még új vállalatomat a n. érd. közönség becses figyelmébe újonnan ajánlani bátorkodom és kegyes pártolásáért esedezem, vagyok

Gergely Ferencz.

(2-3)

Eladó szőlővesszők.

Rajnai Riesling	1000-e	3 frt 50 kr.
Semillon	1000-e	12 frt — kr.
Sauvignon	1000-e	16 frt — kr.

Csomagolás, vasúti szállítási ingyen.
Megrendeléseket elfogad és valódiságokról jót áll — Oláh-Szilváson — Utolsó posta: Maros-Ujvár,
ALBERT LAJOS, gardalisz.

(439)

Üzlet-megszüntetés miatt általános kiárúsítás!

A jelenlegi kedvezőtlen időviszonyok miatt, elhatároztam régen fennálló és jó hírnek örvendő

divat-árú-üzletemet véglegesen megszüntetni.

Ezen üzlet, melynek készletét csak most újítottam meg, gazdag választékkal rendelkezik, minden kigondolható divat cikkekkel, selyem, gyapjú, szőr, gyapott- és vászon-kelmékkel, kész férfi- és női-fehérművel, szallagokkal, lábbelik, keztyűk, asztalneműk, paplan, matrátz, pipere s számtalan itt elé nem sorolható árukkal sat. sat. s remélem, hogy miután az üzletfelhagyási szándék gyors keresztülvitele tekintetéből, az árakat aránylag igen jutányosokra, sőt tetemesen leszállítottakra szabtam, a n. érd. városi és vidéki női és férfi közönség minden igényének teljes meglegedésre leszek képes megfelelni.

Gámentzy János,
főttér gróf Teleki Domokos-ház Kolozsvárt.

KOTZÓ PÁL

Budapest, Üllői-ut 8. szám,

ajánlja az eddig utólrhetlen eredeti GARRET B. és FIAI

sorvető gépeit, újabb, könnyebb és legjobb szerkezetben, szénagyűjtőket, angol és amerikai rendszerben; fűtőanyag takarító gőz-mozgonyokat, fa és szén-tüzelés, valamint szalmafütésre, gőzcséplőket, újonnan átalakítva, sok és tiszta csépléshez, járgánycséplőket, általán elismert amerikai rendszerben, s minden más egyéb gazdasági gépeket. (111) (2-10)

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.